Království se rozd?luje

P?vod materiálu
Drahomíra Dušková Havlí?ková
Po?adí v lekci
17

Téma

Království, kde na Hospodina nikdo nedbá, se rozpadá.

Cíle

- D?ti vidí, že Šalomounovo srdce se postupn? zaplnilo bohatstvím, láskou k ženám a jejich boh?m a nezbylo místo pro Pána Boha. Bez n?ho se velké a bohaté království rozpadá.
- D?ti si uv?domí, že to na? pov?sí své srdce (spolehnou se na to, vloží v to nad?ji) také ovliv?uje jejich život. Sledují, jak se Šalomoun m?ní podle toho, co miluje a up?ednost?uje.

Pro u?itele

Výkladové poznámky

- P?íb?h krále Davida a Šalomouna je dlouhý a napínavý. Za?íná v 1. knize Samuelov? pomazáním mladého pastý?e Davida a kon?í tragicky v 1. knize Královské smrtí starého krále Šalomouna uprost?ed vzpoury a zmatk?. Obraz moudrého, spravedlivého a Boha milujícího krále pokoje se ke konci jeho vlády za?íná rozpadat, protože se Šalomoun nechává svými ženami cizinkami svést k uctívání cizích boh? a k zavád?ní cizích kult? do Jeruzaléma. Z celého p?íb?hu plyne jedno ponau?ení: neposlušnost v ??i Bohu a nedodržování p?ikázání vede k nešt?stí. Naopak spojené Davidovo a Šalomounovo království p?ed svým pádem za dn? velké slávy ukazovalo, ?eho jsou Izraelci schopni, když zachovávají Boží zákony.

„Saul, neš?astný zachránce Izraele p?ichází kv?li porušování kultických zákon? o pomazání a nakonec i o život. Davida pro jeho lidské nedostatky postihne nešt?stí v rodin?. A velký král Šalomoun platí za to, že se zapletl s cizími ženami a p?ijal pohanské zvyklosti, tím, že ztrácí svou slávu a jeho království se rozd?lí.“ (Finkelstein, Israel, Silberman, Neil Aster: *David a Šalomoun. Po?átky mesianismu ve sv?tle moderní archeologie.* Praha: Vyšehrad, 2010.)

- **1Kr 10,1-29:** Šalomoun dostav?l velkolepý jeruzalémský chrám, obchoduje tém?? s celým sv?tem (m??, zlato, d?evo, kon? aj.), zemi potkal tzv. „ekonomický zázrak“, což není jen Šalomounova zásluha, p?evzal po Davidovi, svém otci, velkou a mocnou ?íši, vybojovanou v krvavých válkách. Mnozí lidé se p?ijížd?li p?esv?d?it o tom, co slyšeli. P?ijela sem se vzácnými dary i královna ze Sáby, zem? dnešního Jemenu. Kladla Šalomounovi nejr?zn?jší otázky, vše si prohlédla a p?i lou?ení ?ekla známou v?tu: „Myslela jsem, že zprávy, které se o tob? ší?í, jsou p?ehnané, ale te? vidím, že skute?nost je p?esahuje. *Chvála tvému Bohu, který t? obda?il takovou moudrostí.*“ Celé toto až pohádkové vypráv?ní je takový sen, který sní Izrael. Sen o tom, že národy celého sv?ta budou p?icházet do Jeruzaléma, aby se seznámily s Božím slovem. Za jeho vlády žila zem? v míru, což je v d?jinách dost výjime?né. Ale biblický text také obsahuje popis Šalomounova drsného boje o moc. Bible sice lí?í Šalomounovy úsp?chy v diplomacii, obchodu a výstavb? Jeruzaléma (v?etn? Chrámu), ale ukazuje, že to bylo za cenu nucených prací poddaných, p?ejímání cizích vzor? a kultury a že Šalomoun m?l dokonce

také obrovský harém.

- **1Kr 11,1-43:** Šalomoun sice prosil Boha o moudrost a dostal ji, n?kolikrát s Hospodinem p?ímo mluvil, ale nedával si pozor na to, jestli z rozhovoru s Bohem nevypadl.
- Šalomounovy s?atky s cizinkami byly sice politicky výhodné, nicmén? vedly k duchovnímu úpadku, p ?inesly do zem? op?t cizí náboženství. Král jim podléhal a svým srdcem p?ilnul k národ?m, s nimiž se Izrael nem?l sm?šovat. Manželkám povolil i stavby pohanských svatyní a uctívání cizích boh?. Šalomoun se dokonce ú?astnil i t?chto modloslužeb.
- Ve verších 5-10 máme *seznam modlá?ských kult?*. Podobné seznamy najdeme jen u t?ch nejzpronev?? ilejších král?, nap?. Menaše (2Kr 21,3nn). O mnoho let pozd?ji se náboženský reformátor Joziáš p?i své o?ist? víry Izraele zam??í proti modlám postaveným jeho p?edch?dcem Menašem a Šalomounem (2Kr 23,13). Celkové vyúst?ní Šalomounovy vlády vidí tedy biblický vyprav?? jako základ budoucích krizí Božího lidu. Šalomoun byl nev?rný Bohu a porušil jeho smlouvu: „P?ilnul k nim velkou láskou“ (v. 2) – m?že být o ženách, ale také o cizích božstvech. „Jeho srdce nebylo cele p?i Hospodinu“ (v. 4), „dopoušt?l se toho, co je zlé v Hospodinových o?ích“ (v. 6), „neoddal se cele Hospodinu“.
- Hospodin se rozhn?val, Šalomouna varoval, ten toho ale op?t nedbal (v 10). Pak p?ichází trest nebo spíše slib trestu (vv 11-12): V?tšinu království dostane Jarobeám. A zatímco na za?átku kariéry si nežádá bezživotí svých nep?átel, zde usiluje Jarobeáma usmrtit (v 40).
- Šalomounova doba a jeho kralování bylo vn?jšn? dobou vzestupu, ovšem vnit?n? se už izraelská spole ?nost za?ala rozkládat. Po Šalomounov? smrti se království rozd?lilo na Severoizraelské a Judské království.
- **Šalomounova smrt:** Píše se o tom, že Šalomoun vládl 40 let, což je podez?ele zaokrouhlený údaj, p? ipomíná tradi?ní biblickou dobu „?ty?icet let“ (putování pouští), používalo se jí pro vyjád?ení trvání jedné „generace“ nebo ozna?ovala „velmi dlouhou dobu“.
- 1Kr 12,1-33: **Šekem** (Bible kralická – Sichem) je d?ležité sídlišt? a pak m?sto v d?jinách Izraele. Práv? do Šekemu povolává Rechabeám zástupce Izraele, aby ho provolali za krále, dochází však k odtržení 10 kmen?. Jeroboám ze Šekemu ud?lá hlavní m?sto, pozd?ji se jím stává Sama?í.
- **Rechabeámovo rozhodnutí:** Jeroboám žádá lepší podmínky pro lid. Starci radí Rechabeámovi, aby se zachoval jako pravý izraelský král, který má mít ohled na druhé a má se zastat slabých a poddaných. Ale Rechabeám dá nakonec na rady svých mladých p?átel, kte?í mu radí, aby ješt? p?itvrdil. A tak Rechabeámovo rozhodnutí je v naprostém rozporu s moudrostí, o kterou na po?átku své vlády žádal jeho otec Šalomoun. On sám si ke konci svého života také nepo?ínal moud?e a Rechabeám jde v t?chto jeho špatných šlép?jích, uvádí sv?j vlastní lid zase do nesvobody a svým zp?sobem otroctví. Rechabeám jedná jako farao. Zatvrdí se, odmítá žádost lidu a pouto ješt? p?itvrdí. Nebere vážn? varování.
- **Prorok Šemajáš** vy?izuje shromážd?ným bojovník?m, že Hospodin si nep?eje ob?anskou válku. P? ipravené bojovníky nezarazí nepom?r sil 2:10 (Juda a Benjamin proti zbývajícím deseti kmen?m). Zastaví je až prorokovo slovo – rozpad Izraele je rozhodnutí Hospodinovo.

  A tak se varování, které slyšel Šalomoun (1K 11,11) z úst Hospodinových, nyní napl?uje: království se rozpadá. Rozpad je trestem za to, že ani Šalomounovi nástupci neberou ohled na smlouvu Hospodinovu. Izraelští králové jednají stejn? svévoln? jako pohanští králové a zákon Hospodin?v je odsunut stranou.

  Kapitoly 1Kr 13-15 – do Bét-elu na severu p?išel z Judska Boží muž a p?išel varovat Jarobeáma, který pálil ob?ti zlatým bý?k?m, nakonec byl muž Boží pro svou neposlušnost sežrán lvem. Do Jarobeámova života vstupuje znovu prorok Achijáš a ohlašuje Jarobeámovu domu soud, zem?e mu syn. Rechabeámova matka byla Amónka. Judsko propadlo také modlá?ství: „Na každém vysokém pahorku a pod každým zeleným stromem si stav?li i oni posvátná návrší, posvátné sloupy a k?ly“ (1Kr 14,23). Napadl je král egyptský a ukradl jim všechny poklady. Rechaebám zem?el a po n?m se stal králem syn Abijám.

Úskalí

Šalomounovo selhání není pouze v jeho vztahu k ženám, jde to jedno s druhým – cizí ženy, vztah k majetku a k vojenské moci. Sice vn?jšn? království kvete, ale vnit?n? se pomalu rozpadá, lid je ?ím dál víc zotro?en, Šalomoun p?estává spoléhat na Hospodina, p?iklání se k jiným boh?m.

Je pot?eba si dávat pozor, abyste p?íliš neidealizovali epochu krále Šalomouna, neozna?ujte ji za dobu jednozna?né v?rnosti Hospodinov? smlouv? a dobu po rozpadu Izraele jako dobu totální nev?ry. Modlá?ství a sociální nespravedlnost panovala již v „sjednocené ?íši“ za Šalomouna.

Odkazy

Rendtorff, Rolf: *Hebrejská bible a d?jiny.* Praha: Vyšehrad 1996.

Finkelstein, Israel, Silberman, Neil Aster: *David a Šalomoun. Po?átky mesianismu ve sv?tle moderní archeologie.* Praha: Vyšehrad 2010.

Odkazy na starší p?ípravky, pracovní materiály a další najdete pod úlohou pod nadpisem *Kam dále*.

Pro d?ti

P?edškoláci

P?edm?t: roztrhnutá koruna *(vyrobte si papírovou korunu nebo m?žete použít Šalomounovu korunu, pokud jste ji s d?tmi vyrobili první hodinu)*. Ptejte se d?tí, co se asi stalo, že je ta koruna tak zni?ená? N?kdo se o ní s n?kým možná pral? N?kdo na ní nedával pozor? N?kdo ji schváln? zni?il? To je ale velká škoda. Byla to krásná koruna, nosil ji moudrý král Šalomoun. Pamatujete?

(Ukažte d?tem srdce z p?edminulé hodiny.) Zeptejte se d?tí, o? mladý král Šalomoun prosil Pána Boha?, pokud chcete opakovat, nebo jim to m?žete ?íct sami. Cht?l moudré srdce, aby vždycky v?d?l, co je dobré a co je špatné, cht?l být dobrým a spravedlivým králem. P?ál si, aby Pán B?h vždycky bydlel v jeho srdci.

Šalomounova prosba se Pánu Bohu líbila, a proto dal Šalomounovi i to, o? neprosil. *Co to bylo? (Ukažte pokladni?ku, truhli?ku, zlaté kamení.)* Dal mu peníze, zlato, dlouhý v?k, zdraví, klid od nep?átel. Šalomoun byl moudrý, bohatý a miloval Pána Boha, proto se rozhodl, že mu postaví ten nejkrásn?jší kostel, kam by se lidé chodili modlit. *(M?žete do Šalomounova srdce namalovat obrázek kostela — symbol Boha.)* Sedm let ti nejlepší ?emeslníci stav?li Hospodin?v chrám a byl p?ekrásný. Ale Šalomoun stav?l dál, m?l plnou pokladnu, tak si to mohl dovolit. Postavil si ohromný královský palác, byl celý ze zlata a vzácného d?eva *(m?žete do srdce namalovat nebo nalepit obrázek královského paláce)*. Šalomoun si nechal vyrobit veliký tr?n ze slonoviny a celý ho nechal obložit zlatem *(m?žete namalovat)*. Pil a jedl jenom ze zlatých nádob. Lidé si o jeho moudrosti a o jeho bohatství vypráv?li. Dokonce se o tom doslechla vznešená královna ze Sáby. A protože byla zv?davá a cht?la se p?esv?d?it na vlastní o?i, p?ijela krále Šalomouna navštívit a také vyzkoušet. Slyšela totiž, že Šalomoun dokáže rozeznat, co je správné a co je špatné. Dávala mu r?zné hádanky a Šalomoun všechny uhodl. Královna ze Sáby byla udivená a chválila Boha Izraele, že vyvolil takového krále. V?novala králi spoustu dar?. Šalomoun m?l zlato, st?íbro, kon?, zbran?, zkrátka na co si jen vzpomenete. Pomalu se to jeho srdce za?alo zapl?ovat myšlenkami na své paláce a bohatství – p?emýšlel, jestli si po?ídí diamantový prsten nebo smaragdový, jestli koberec v hodovní síni bude zdobený zlatem nebo st?íbrem. *(Do Šalomounova srdce m?žete dát obrázek týkající se bohatství nebo tam p?esunout to zlato, drahé kamení z truhli?ky.)* ?íká se, že kdo má hodn?, chce ješt? víc. T?eba když máte hodn? zmrzliny, tak chcete ješt? víc. Nebo když máte hodn? hra?ek, chcete ješt? další a další. A to se stalo Šalomounovi. Ale to není všechno. Šalomoun d?ív miloval hlavn? Pána Boha, byl moudrý a spravedlivý vládce, pomáhal lidem

v jejich sporech, udržoval v zemi mír. Ale v poslední dob? ?ím dál více miloval ženy. M?l jich mnoho. Nechal si do svého paláce p?ivád?t krásné a vznešené princezny z cizích zemí. A ty ženy si s sebou ze svých zemí p?iv ážely své b?žky – r?zné sošky, korálky, oltá?ky. Šalomoun se o své ženy staral, velmi k nim p?ilnul, trávil s nimi hodn? ?asu. Dokonce jejich cizím boh?m vystav?l chrámy a oltá?e. Šalomoun ešt? chodil do p?ekrásného chrámu, který Pánu Bohu postavil, ale už ne tak ?asto. ?ím dál tím ?ast?ji chodil se svými ženami do jejich chrám? a chodil se poklonit jejich b?žk?m. Jeho srdce se pomalu za?alo zapl?ovat jinými b?žky. *(M?žete Šalomounovo srdce pokrýt r?znými b?žky — n?které ženy uctívaly kameny, dáte tam kamínky; jiné uctívaly m?síc, dejte tam obrázek m?síce; jiné v??ily kartám apod.)* Pamatujete, co kladl Pán B?h Šalomounovi na srdce?

„Šalomoune, Šalomoune, nejd?ležit?jší je, abys m? m?l po?ád ve svém srdci. P?ipomínej si, jak jsem vyvedl tv?j lid z Egypta, jak jsem byl s tvým otcem Davidem a dodržuj má p?ikázání, pomáhej druhým a v?? mi, pak budu s tebou i s tvým královstvím stále a bude se vám dob?e da?it.“

Ale podívejte se na Šalomounovo srdce, je zapln?né vším možným. Šalomoun zapomn?l, co Hospodinu slíbil. Zapomn?l na svojí modlitbu v chrám?.

A tak se Pán B?h rozhn?val. Pán B?h se také dokáže hn?vat. M?že se stát, že se mu v?bec nelíbí, co ?lov?k d ?lá. Pán B?h se rozzlobil na Šalomouna a p?ísn? mu zakázal chodit do t?ch chrámk?, které vystav?l pro cizí b ?žky. Ale Šalomoun neposlechl, byl p?íliš zamilován do svého bohatství, do svých žen a do jejich b?žk?. A tak Pán B?h roztrhl jeho korunu, jeho veliké království a po jeho smrti dal veliký kus království jednomu šikovnému služebníkovi a malý kousek dal Šalomounovu synu. A tak se království rozd?lilo. Království, kde se zapomn?lo na Pána Boha, se rozpadá. Naho?e byl Izrael a dole Judsko. Ale ani jeden král – ani ten naho?e v Izraeli, ani ten dole v Judsku nekraloval moud?e.

Na záv?r m?žete zase zazpívat píse? *Moudrost mi, Pane, dávej*.

Aktivita: vyrobte mapu Izraele, kde budou vyzna?ená území jednotlivých kmen?, rozst?íhejte je, d?ti je pak mohou skládat jako puzzle a nakonec jim ukažte, kde bylo severní a kde jižní království. Je možné si také vyrobit dva krále, na špejli, hádají se. Nebo si m?žete hrát na Šalomouna a královnu ze Sáby a dávat si hádanky. (Viz handsonbibleteacher.blogspot.com [anglicky])

Pom?cky: Srdce, truhli?ka, roztrhnutá královská koruna, pastelky, papíry, mapu Izraele.

Mladší školní d?ti

Vypráv?ní m?žete vypráv?t pomocí biblických postavi?ek nebo loutek z papíru nebo m?žete využít motiv roztrhnutého plášt?. Na úvod m?žete využít pracovní list nebo rozhovor o tom, co rozd?luje a co spojuje, stejn? tak m?žete tuto ?ást nechat na konec.

Na jedné prašné cest? kousek od Jeruzaléma krá?el mladý muž a cestou ho potkal starý muž. Byl celý zahalený do nového plášt?. Byli tam sami. Nikde ani živá?ka. Ten mladý muž byl Jarobeám. Šalomoun?v služebník. Ten starý muž byl Achijáš. Hospodin?v služebník. Prorok. Stáli tam naproti sob? a ani jeden nepromluvil. V tom najednou Achijáš vzal sv?j krásný nový pláš?, který m?l na sob?, a roztrhal ho na dvanáct kus?! Ten zvuk se v tom tichu rozléhal. Jarobeám tomu nerozum?l. Jaká škoda! Byl to krásný pláš?. Pak prorok promluvil:

„Jarobeáme, vezmi si t?chto deset kus?. Hospodin se totiž zlobí na Šalomouna, zamiloval se víc do svých žen a do jejich b?žk? než do Hospodina. A tak jeho království bude rozd?leno, bude roztrháno jako tenhle m?j krásný pláš?.“

Jarobeám se proroka zeptal:

„Dob?e, ale co to má, co d?lat se mnou?“

Prorok pokra?oval:

„Copak nechápeš? Já jsem ti te? dal deset kus? plášt?, ale Hospodin ti po Šalomounov? smrti dá deset kmen? Izraele a ty, Jarobeáme, nad nimi budeš kralovat. Budeš kralovat nad Izraelem. A Šalomoun?v syn jen nad Judou a Benjamínem, (a to jenom kv?li jeho d?de?kovi Davidovi, kterého Hospodin miloval). Když budeš poslušný ve všem, Hospodin bude s tebou."

To bylo zvláštní setkání. Ten mladík se pomalu vracel zpátky do Jeruzaléma, v ruce držel deset cár? roztrhaného plášt? a p?emýšlel, co to všechno asi znamená. Král Šalomoun cht?l Jarobeáma zabít. Proto utekl do Egypta a z?stal tam až do Šalomounovy smrti. Šalomoun kraloval ?ty?icet let v Jeruzalém? a nad celým Izraelem. Byl moudrý, spravedlivý, nesmírn? bohatý, miloval Hospodin a nechal mu vystav?t chrám. Když dokon?il chrám, postavil si ješt? luxusní palác a potom hradby. Vzal si za ženu faraónovu dceru a potom amónskou ženu Naamu a potom sidónskou ženu a potom edómskou ženu a chetejskou a mnoho dalších. Byly to r?zné cizinky a uctívaly r?zné b?žky. A protože Šalomoun miloval své ženy, miloval i jejich b?žky a postupn? zapomínal na Hospodina a jeho p?ikázání. Nakonec ulehl ke svým otc?m a byl poh?ben v m?st? svého otce Davida. Po n?m se m?l stát králem jeho syn Rechabeám. Izraelci ho zavolali do Šekemu, aby ho tam ustanovili za krále. Jenže z Egypta se mezitím vrátil Jarobeám a stal se mluv?ím izraelského lidu. P?išli k Rechabeámovi a žádali ho:

„Tv?j otec nás trápil t?žkou prací. Po?ád jsme museli n?co stav?t. Uleh?i nám a my ti budeme sloužit."

Rechabeám byl mladý a nezkušený, nev?d?l, co je dobré a zlé. Nev?d?l, jak se zachovat a tak si vyžádal t?i dny na rozmyšlenou. *(M?žete se d?tí zeptat: Co d?láte, když si nevíte rady? Koho se zeptáte? Koho poprosíte o radu?)* Necháte si poradit? To je moudré nespoléhat jen na sebe. Víc hlav, víc rozumu, ?íká se. Ale ono záleží na tom, s kým se radíte. Rechabeám se nešel radit s Hospodinem jako jeho otec Šalomoun. Nejprve vyhledal staré zkušené rádce svého otce. Ti mu ?ekli:

„Poslechni Jarobeáma. Když lidem vyjdeš vst?íc a ulevíš jim, když snížíš jejich povinnosti a budeš s nimi jednat laskav?, budou ti rádi sloužit." Rechabeámovi se jejich rada moc nezamlouvala. Vypadal by jako slaboch. A tak zašel za mladíky, s kterými vyr?stal. Ti radili pravý opak:

„Rechabeáme, hlavn? jim nepolevuj, p?itvr?, ješt? jim p?idej. Jestli je tv?j otec trestal bi?em, ty je trestej d?tkami. Budou z tebe mít strach, budou se t? bát a ud?lají všechno, co budeš chtít. Budeš je mít v hrsti."

Taková rada se Rechabeámovi líbila. Bude vypadat jako silák a drs?ák.

T?etí den se Izraelci zase shromáždili. Rechabeám, vyburcovaný svými vrstevníky, vyhlásil:

„Zdá se vám, že m?j otec byl na vás p?ísný? Já budu ješt? p?ísn?jší."

Mladík Rechabeám, který ješt? nic nedokázal, vzal své kralování za špatný konec – za?al vyhrožováním, tvrdostí, násilím a myslel si, že si tak získá respekt. Ale to se p?epo?ítal. Ješt? na n?koho zapomn?l.

Ono se totiž splnilo slovo Hospodinovo. A teprve te? pochopil Jerobeám Achijášovo podivné proroctví. Izraelci necht?li takového p?ísného krále, to by bylo jako v Egypt? a tak se vzbou?ili proti Davidovu domu, proti novému králi Rechabeámovi. Povolali si za svého krále Jarobeáma a ten se stal králem nad desíti kmeny. V tu chvíli si vytáhl z kapsy plášt? t?ch deset kus? Achijášova plášt? a ?íkal:

„Rúben, Šimeón, Lévi, Isachar, Zabulón, Josef, Gád a Ašer, Dan a Nestalí. Deset kmen? izraelských. Nad nimi mám te? vládnout…"

Rechabeámovi z?staly jen dva kmeny – Juda a Benjamin. Jeho d?da a jeho otec m?li obrovskou ?íši a on má jen dva ubohé kmeny. S tím se Rechabeám nemohl a necht?l smí?it. Sestavil vojsko a rozhodl se táhnout proti Jerobeámovi. Schylovalo se k ob?anské válce – sever proti jihu. Lidé, kte?í ješt? donedávna pat?ili do

jednoho království, byli sousedé, p?íbuzní, známí, najednou stáli proti sob? a v ruce zbra?.

Hospodin posílá svého posla, tentokrát to byl Šemajáš a vy?izuje Rechabeámovi i jeho lidu Hospodin?v vzkaz:

„Nebojujte proti svým brat?ím. A? se každý vrátí zpátky dom?. Nemá smysl bojovat. Rozd?lení království je Boží v?le.“

Rechabeám poslechl. Lidé odložili zbran? a vrátili se dom?.

A tak se Šalomounovo království rozd?lilo. Království, kde se zapomíná na Pána Boha, se rozpadá a nedodržování Božích p?ikázání vede nakonec k rozkladu. Naho?e byl Izrael a dole Judsko. Ale ani jeden král – ani ten naho?e v Izraeli Jarobeám, ani ten dole v Judsku Rechabeám nekraloval moud?e. Jarobeám se bál o svoji moc i o sv?j život. Bál se, že když lidé z jeho království budou chodit do jeruzalémského chrámu, zase se navrátí k Rechabeámovi a potom jeho zabijí. A tak jim nechal ud?lat dva zlaté bý?ky a ?ekl jim:

„Už jste se dost nachodili do Jeruzaléma. Zde jsou vaši bohové, ti vás vyvedli z egyptské zem?.“

Jednoho bý?ka dal do svatyn? v Bét-elu a druhého bý?ka do svatyn? v Danu. Jarobeám i Rechabeám ?asem zem?eli, ale králové, kte?í kralovali po nich, nebyli o nic lepší. A tak to šlo s Izraelem i s Judskem z kopce.

Aktivity

Šalomounova koruna: Pokud jste minulou a p?edminulou ned?lku použili tuto aktivitu a máte vyrobenou Šalomounovu korunu, m?žete dnes pokra?ovat a p?idat další události, charakteristiky, vlastnosti krále Šalomouna (3. p?íb?h – milovník žen, nev?rný svému Bohu, zapomn?l, ustupující (ženám, jejich vlivu), obchodník atd.). Protože je to poslední hodina o králi Šalomounovi, m?žete si korunu znovu prohlídnout, povídat si o Šalomounovi, kterou vlastnost nebo schopnost by d?ti cht?ly?

Hra Otázky královny ze Sáby (podle knihy Leo Pavlát: Osm sv?tel)

Která voda nepadá z nebe ani nestéká z hor? N?kdy je sladká jako med, jindy ho?ká jako pelyn?k, a p?ece pochází z jednoho pramene. – Slza na tvá?i. Nepadá ani z nebe ani nestéká z hor. Když se ?lov?k raduje, je mu slza sladká, p?i bolesti a utrpení je sedmkrát ho??í.

Co je to za dárky, které jsem dostala od své matky? Jeden se v mo?i narodil, druhý se skrýval v hlubinách zem?. – Š??ra perel a zlatý prsten.

Za života se nehýbe, ale po smrti putuje z místa na místo. Co je to? – Lo?. Je postavena ze d?eva stromu, který za života stojí na míst?, a když jej d?evorubci porazí a ud?lají z n?j lo?, putuje po širých mo?ích.

Roste to na poli a hlavu to má sv?šenou jako rákosí. Bohatému je slávou, chudému hanbou, mrtvého zdobí, živému hrozí. Pták?m je radostí, ale ryby zabíjí. – Len. Krásný šat ze lnu je slávou bohatých, ale ln?né hadry hanbou chudých. Ln?ný rubáš zdobí mrtvé, zato ln?ná oprátka na šibenici hrozí živým. Ptáci se ze lnu radují, protože je jejich potravou, ale ryby len nenávidí, protože ve ln?ných sítích rybá?? hynou.

Pom?cky: Papírová koruna, tužka, pastelky.

Starší školní d?ti

Rozhovor nad citátem Martina Luthera:

„?lov??e, na? pov?síš své srdce, to je tv?j b?h.“

Napište tento citát na velký papír, dejte ho doprost?ed, d?ti sedí kolem. Ptejte se, jak tomu citátu rozumí.

Co to znamená „na n?co pov?sit své srdce“? *(Spoléhat, upínat nad?ji, milovat, mít rád, op?ít o to sv?j život atd.)*

Na co všechno lze pov?sit své srdce? Co všechno se m?že stát bohem? Modlou? *(D?ti mohou r?zné modly zapisovat na papír.)*

(Modla je n?co, co má ?lov?k místo Boha. Na co spoléhá, o ?em si myslí, že mu to p?inese št?stí, radost, pro co by byl schopen ud?lat skoro všechno. Co obdivuje. Co uctívá. K ?emu upíná svou nad?ji, své všechno. Modlou mohou být nap?. herci, zp?váci, sportovci, sport, dovolená u mo?e, mobilní telefon, jídlo, léky, a jiné drogy, nízké ak?ní ceny, peníze a majetek, národ, Facebook. Další reformátor J. Kalvín ?ekl, že lidská mysl je továrnou na modly.)

Jak ten Luther?v citát souvisí s p?íb?hem o Šalomounovi? Na co pov?sil své srdce Šalomoun? M?ní se to v jeho život?? – Je možné p?e?íst 1Kr 11,1-13.

Na co v?šíte vy svoje srdce? Ovliv?uje to n?jak náš život – to, na? pov?síme svoje srdce? A jak? Uve?te p?íklady.

Srovnání mladého krále Šalomouna a mladého krále Rechabeaáma: Dv? skupiny, jedna skupina zkoumá Šalomounovu prosbu (1Kr 3,5-14) a Rechabeámovo spoléhání na rádce (1Kr 12,1-14). V ?em se texty, postoje mladých král? liší, v ?em se jejich situace podobá. M?žete použít pracovní list pro starší d?ti.

Um?ní argumentace: P?e?t?te si p?íb?h z 1Kr 12,1-14, rozd?lte se na dv? skupiny – starší rádci a mladší rádci a vymyslete co nejvíce argument?, pro? je ta jejich rada nejlepší.

Pom?cky: Papír, tužky.

P?esah

M?žete zmínit p?i vypráv?ní o rozd?lení království také rozd?lení ?eskoslovenska (1. 1. 1993):

„P?ibližn? p?ed dvanácti lety prožila naše zem? n?co podobného jako Izrael po smrti Šalomouna. *Co to bylo?* ?eskoslovensko se rozd?lilo na dva samostatné státy: ?esko a Slovensko. Co myslíte, jak moc se to tehdy lidem líbilo? N?kte?í s tím horliv? souhlasili, jiní z toho byli naopak smutní. *Zeptejte se tatínka nebo d?de?ka, jak to tehdy prožívali a jak se na to nyní dívají.* Ale i když je nám líto zániku ?eskoslovenska, m?lo to i kladné d?sledky. Ve vztazích mezi ?echy a Slováky se leccos ujasnilo. A hlavn?, i když rozchod sám o sob? je vždycky smutná v?c, neznamená to, že je všemu konec. D?ležité je, jak to mezi námi bude vypadat dál.“ (Trusina, Tomáš: Izrael a Juda propadají modlá?ství.)

Liturgie

Biblický text k zapamatování

M?j synu, na mé u?ení nezapomínej, a? tvé srdce p?íkazy mé dodržuje. (Prodlouží ti dny a léta života a p?idají ti pokoj.) (P? 3,1-2)

Rituál

Každou postavu m?že provázet jedna píse?, kterou m?žete zpívat nebo její ?ást skandovat. U Šalomouna je to jeho prosba *Moudrost mi, Pane, dávej* (SV 189).

Okénko do bohoslužeb

Jeden muž potkal proroka a ten prorok si roztrhal sv?j nový pláš? na dvanáct kus? a deset kus? tomu muži dal. *(M?žete roztrhat tri?ko nebo n?jaký starý pláš?, talár rad?ji ne.)*

Bu? m?žete jenom názorn? ud?lat prorocké gesto a už o tom dál nemluvit, více se d?ti dozví v ned?lce, jde o to jen navnadit nebo m?žete ješt? pokra?ovat.

Ukažte t?ch dvanáct kus?, poznali byste, co to d?ív bylo? Když se n?co zni?í, rozpadne, rozbije, t?žko si p?edstavíme, jak to d?ív bylo krásné, veliké, bohaté. N?co podobného se stalo se Šalomounovým královstvím.

Nebo m?žete využít aktivitu *Královna ze Sáby a její hádanky*.

Modlitba

Pane Bože, dej, a? nespoléháme jenom na sebe, na své rádce, na to, co máme a co umíme, ale a? vždy spoléháme p?edevším na tebe, obracíme se k tob? o pomoc a o radu. Nau? nás ?ešit hádky a spory dohodou a ne násilím. Dej a? umíme spojovat a dávat dohromady a ne rozd?lovat. Amen.

Kam dále
Pfannová, Hana: Království se rozd?luje (p?ípravka z cyklu Pozvání na cestu)
The Divided Kingdom (handsonbibleteacher.blogspot.com; aktivity, výroba loutek …
Heller, Daniel: Šalomoun (p?ípravka z cyklu Církevní rok)
Odkaz na píse?
Ranní prosba (SV275)
Neskládejte v mocných nad?ji
To já, ó Pane m?j, stojím tady v modlitbách
Prosba (Dej mi, Pane, víru) (SV44)
Nám pomoz, Pane milý, tvé slovo správn? znát
Moudrost mi, Pane, dávej
Cílová skupina
Mladší školní
P?edškolní
Starší školní
Katechetické cykly
Dál p?ece nejdeme sami II (Od Samuele k Šalomounovi + Od Elijáše k mesiášovi)
Biblický odkaz (kat)
1 Královská 11,11–13